

СТАНОВИЩЕ

ОТ СЪВЕТА ЗА РАЗВИТИЕ НА
ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО,

КОНСУЛТАТИВЕН ОРГАН КЪМ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Относно: Законопроект за доброволчеството,
сигнатура: 49-454-01-12 и Законопроект за
доброволчеството, сигнатура: 49-454-01-10

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Съветът за развитие на гражданското общество (СРГО) е създаден на основание чл. 4, ал. 3 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ) и, съобразно правомощията му по чл. 4, ал. 4, т. 1 от ЗЮЛНЦ, изразява своето становище по Законопроект за доброволчеството:

Изразяваме принципна подкрепа за приемане на законодателна рамка за насърчаване на доброволчеството в България. Отбелязваме, че на Портала за обществени консултации е публикуван законопроект, изготвен от работна група в Министерство на младежта и спорта след проведен широк консултативен процес и въвличане на ключови заинтересовани страни. Призоваваме всички народни представители, независимо представители на коя политическа сила са, да подкрепят внесените законопроекти за доброволчество, да вземат предвид изготвения проект от Министерство на младежта и спорта и да вземат дейно участие в обсъжданията на общ законопроект между първо и второ четене, който отразява мнението и приноса по разработване на законопроекта на всички заинтересовани страни.

В тази връзка и за пълнота искаме да изразим и конкретна позиция по отношение на предложените законопроекти.

1. Относно лицата организатори на доброволческа дейност:

И двата Законопроекта предвиждат широк кръг лица, които могат да организират доброволческа дейност, които включват основните, на практика, организатори:

1. юридически лица с нестопанска цел и читалища;
2. здравни, лечебни, социални, образователни, екологични, научни, спортни, културни заведения на бюджетна издръжка;

Същевременно и двата законопроекта предвиждат организатори да могат да бъдат и „органи на държавна власт и на местно самоуправление.“ В Закона за защита при бедствия изрично е предвидено, че организатор могат да бъдат държавни органи, но там тази възможност е оправдана с оглед на характера за доброволчеството – спасителни акции в кризисна ситуация, при заплаха или наличие на бедствия и аварии, което е част от Единната спасителна система, ясно дефиниране в Закона за защита при бедствия. Общото регламентиране на органите на държавна власт и на местното самоуправление като възможни организатори на доброволческа дейност в закон за насърчаване на доброволчеството на общо основание не е оправдано. По този начин се създава риск органите на държавна власт нерегламентирано да експлоатират доброволци за изпълнение на дейности, които са задължение на властите и имат осигурен държавен бюджет за това.

Предлагаме „органи на държавна власт и на местно самоуправление“ да бъдат изключени като възможни организатори на доброволчески дейности или да се предвидят ограничения по отношение на това какви доброволчески дейности е допустимо те да организират.

2. Политика за насърчаване на доброволчеството

И в двата законопроекта (чл. 4, ал. 2 в предложението на ГЕРБ и чл. 7, ал. 2 – на БСП) се предвижда идентична обща разпоредба по повод покриване на разходите на доброволците:

Държавата и общините насърчават организираната доброволческа дейност чрез включването ѝ в национални и общински програми и проекти, в рамките на бюджетите на съответните институции.

Така формулирана мярката за финансов ангажимент на държавата за подкрепа е твърде обща като и в двата проекта липсва законова делегация за приемане на подзаконова уредба за доуреждане на реда и правилата за предоставяне на финансовата подкрепа.

Предлагаме уредбата, свързана с предоставяне на държавна финансова подкрепа, да бъде детайлизирана с цел обезпечаване на ефективността ѝ.

3. Регистър на доброволците и насърчителни мерки

В Законопроекта, предложен от БСП, се предвижда създаването на Национален регистър на доброволците, както и списък на лицата, организиращи доброволческа дейност, които следва да бъдат водени и поддържани от Министерството на труда и социалната политика. Според мотивите на Законопроекта така ще се „осигурява прозрачност в отношенията между страните по договори за дългосрочно доброволчество, както и защита на техните права.“ Така посочените мотиви обаче не обосновават какви рискове се адресират с мярката и как конкретно тя ще подпомогне доброволчеството. Напротив – създаването на регистър представлява допълнителна административна тежест и натоварва бюджета. Следователно при създаване на регистър следва винаги да има конкретна обосновка на целите, които той ще обслужва.

Създаването на централизиран регистър на доброволците в България съдържащ „имената, единния граждански номер (личен номер на чужденец), постоянен и настоящ адрес на доброволеца, мероприятиято, в което е зает, мястото и дейностите, които ще извършва, както и началната дата и срока, в който се извършва доброволческата дейност“ би представлявало обработка на голям обем лични данни и съответно - съставляващо сериозен риск за правата на гражданите и би създал известна негативна нагласа в доброволеца, който избира каузата и юридическото лице, към което да доброволства, а то от своя страна носи отговорността за реализация на дейностите му, в т.ч. и за личните му данни. Законопроектът не урежда какъв ще е режимът на достъп до тези данни и необходимите ресурси, които ще трябва да се отделят от бюджета за изготвяне на оценка на риска и изграждане на сигурна система за администриране на данните. Предвидената бланкетна норма в Законопроекта – „Личните данни, които подлежат на вписване в регистъра, се събират и съхраняват в съответствие със Закона за личните данни;“ не може да адресира посочените дефицити.

Предложението за водене на регистър на доброволци, които извършват дългосрочно доброволческа дейност, от всеки организатор на доброволческа дейност, направено в Законопроекта на ГЕРБ е подходящото решение, което да осигури отчетност, прозрачност и най-вече да подобри качеството и ефекта от дейността на доброволците. Това от своя страна е част и от политиката на всяка организация за ефективна работа с доброволци.

4. Насърчителни мерки

По отношение на насърчителните мерки за доброволците желаем да изразим пълна подкрепа за предвидената уредба за осигуряване на възможност да се ползват поне 3 почивни дни за участие в доброволчески инициативи, предложена със Законопроекта на БСП.

Доброволството е основен инструмент, който използват гражданските организации да развиват дейността си, да набират съмишленици и да реализират мисиите си. Приемане на насърчителна политика за подкрепа на набирането и поощряване на доброволството ще се отрази положително върху развитието на средата за гражданските организации.

Членове на Съвета за развитие на гражданското общество:

Фондация „БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО“

Сдружение „БЪЛГАРСКИ ДАРИТЕЛСКИ ФОРУМ“

Фондация „РАБОТИЛНИЦА ЗА ГРАЖДАНСКИ ИНИЦИАТИВИ“

Фондация „СВЕТЪТ НА МАРИЯ“

Фондация „БЪЛГАРСКИ ФОНД ЗА ЖЕНИТЕ“

Сдружение „АСОЦИАЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ЖУРНАЛИСТИ-БЪЛГАРИЯ“

Фондация „ЗАЕДНО В ЧАС“ Сдружение "БЪЛГАРСКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ"

Сдружение „БЪЛГАРСКИ ХЕЛЗИНКСКИ КОМИТЕТ“

Фондация „ЗА НАШИТЕ ДЕЦА“

Сдружение „АСОЦИАЦИЯ НА ПАРКОВЕТЕ В БЪЛГАРИЯ“

Сдружение „БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА АЛТЕРНАТИВЕН ТУРИЗЪМ“

Сдружение „ЕКВИЛИБРИУМ“

Фондация „КАРИН ДОМ“